

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาล	
ชื่อผู้เขียน	สืบตำรวจโท จอมชัย ทิพย์กมลเสน	
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชากฎหมายมหาชน)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ สำเริง เมฆเกรียงไกร	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. มนต์รี รูปสุวรรณ	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. พูนศักดิ์ ไวสารวง	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหากฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานขององค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งสองประเภทที่ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลซึ่งการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลเป็นเป้าหมายอันหนึ่งในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยให้เจริญและมีมาตรฐานทัดเทียมกับประเทศที่เจริญแล้ว โดยรัฐบาลได้เปิดโอกาสให้กระทำได้ตั้งแต่เมื่อมีการจัดทำพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แต่ปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะยกฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเองขึ้นเป็นเทศบาลแม้จะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเพิ่มมากขึ้นก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ข้อบกพร่องของกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนขาดสำนึกในทางการเมือง ไม่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของคนในท้องถิ่นทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาปรับเปลี่ยนฐานะเป็นเทศบาลสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิจัยเอกสารโดยศึกษาถึงรูปแบบและกระบวนการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยศึกษาจากทฤษฎี แนวความคิดและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติเทศบาล และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องซึ่งหลัง

การศึกษาแล้วพบว่ามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบล สรุปได้ดังนี้

การจัดตั้งเทศบาลไม่ได้บัญญัติเกณฑ์ชี้วัดพื้นฐานที่สำคัญของชุมชนที่จะเป็นหลักในการพิจารณาว่าชุมชนแห่งนั้นควรได้รับการพิจารณาจัดตั้งเป็นเทศบาลหรือไม่ ดังนั้นควรบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้ใน พระราชบัญญัติเทศบาล มาตรา 9 เกี่ยวกับเกณฑ์บังคับขึ้นพื้นฐานที่ผู้เกี่ยวข้องกับการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาล เช่นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องปฏิบัติตามให้รายงานข้อมูลสถานะความพร้อมต่อผู้มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบตลอดจนปิดประกาศ ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตพื้นที่ได้รับทราบทุกปี รายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำเป็นระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาล กฎหมาย ไม่ได้กำหนดโทษและช่วงเวลาที่น่านอนที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลจะต้องดำเนินการ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านเกณฑ์ประเมินการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาล ให้ผู้บริหารนำเสนอข้อมูลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในเดือนธันวาคมของทุกปี ให้มีการสำรวจเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตพื้นที่ทุกๆสองปีโดยวิธีออกเสียงประชามติ ให้มีการกำหนดมาตรการลงโทษแก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในทุกขั้นตอน ให้การจัดทำประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลมีผลถัดจากวันครบวาระในสมัยการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในคราวนั้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้การใช้อำนาจกำกับดูแลและอำนาจในการอนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของนายอำเภอระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาลตำบลมีความแตกต่างกัน ในส่วนของการอนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย นายอำเภอมีอำนาจในการอนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่เมื่อเป็นเทศบาลแล้วผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้ใช้อำนาจในส่วนนี้แทน ดังนั้นกระทรวงมหาดไทยควรออกระเบียบกำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจในกำกับดูแลและมีอำนาจในการอนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเทศบาลตำบล เพื่อให้ นายอำเภอเต็มใจและมีความสบายใจที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งเสริมให้มีการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบล

ผลสรุปของการศึกษาวิจัยจะเห็นได้ว่าหากต้องการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นรูปแบบเทศบาลตำบลเป็นไปอย่างเหมาะสมรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ต้องกำหนดมาตรการบังคับแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการยกฐานะ

องค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบล เช่น การกำหนดห้วงเวลาให้ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลรายงานข้อมูลความพร้อมในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลให้อำเภอเพื่อดำเนินการสำรวจเจตนาของประชาชนโดยวิธีการออกเสียงลงประชามติในเรื่องการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลทุกๆ สองปี การกำหนดมาตรการลงโทษแก่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ไม่ดำเนินการ การกำหนดเขตเลือกตั้ง จำนวนและที่มาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับสมาชิกสภาเทศบาลตำบลให้มากที่สุดเพื่อให้ประชาชนเกิดความเคยชินและเตรียมพร้อมเมื่อท้องถิ่นของตนจะปรับเปลี่ยนเป็นเทศบาลในอนาคต การกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ดำเนินการยกฐานะเป็นเทศบาลและควรปรับลดเกณฑ์ด้านรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางที่จะปรับเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่จาก 20 ล้านบาทเป็น 13 ล้านบาท และควรมีการปรับแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 ในส่วนของการกำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานที่จะจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลใดเป็นเทศบาลตำบลให้มีความชัดเจน เช่น คุณสมบัติในส่วนขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นขนาดใหญ่ มีรายได้ตั้งแต่สิบสามล้านบาทขึ้นไป มีประชากรตั้งแต่สองพันคนขึ้นไป และให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่นายกเทศมนตรีในวาระแรกให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาลหากมีจำนวนเกินกว่าที่กฎหมายของเทศบาลกำหนดให้ใช้วิธีจับสลากจนมีจำนวนเท่าที่กฎหมายกำหนดให้มีได้ในเทศบาลแต่ละประเภท ปรับแก้ไขในส่วนของการเพิ่มบทบาทหน้าที่การกำกับดูแลเทศบาลตำบลแก่นายอำเภอเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากตัวแทนฝ่ายปกครองราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนกลาง

คำสำคัญ: องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล

Thesis Title	Legal Process in Promoting Sub-District (Tambon) Administrative Organization to Municipality	
Author	Police Corporal Jomchai Tipkamolsen	
Degree	Master of Law (Public Law)	
Supervisory Committee	Assoc. Prof. Samreang Mekkreangkrai	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Montree Rupsuwan	Member
	Assoc. Prof. Dr. Punsak Waisumraud	Member

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine legal problems of the administration of Tambon Council and Municipality in promoting status of the organizations. An ultimate goal of promoting Sub-District (Tambon) Administrative Organization to Municipality is to standardize local administrative organization to those of developed countries. According to Tambon Council Acts B.E. 2537 (1994) and B.E. 2542 (1999), Council of Tambons are able to apply for the promotion to municipalities. Though, more budgets are provided to develop communities, the changing of status is neglected. This is resulted from weak points of law enforcement, people's ignorance of one's rights and duties as well as of political matters. As a result, many of the Sub-District (Tambon) Administrative Organizations have not yet been developed as expected.

This study is a documentary research, studying models and Legal Process in Promoting Sub-District (Tambon) Administrative Organization to Municipality as well as people's participation. The literature reviewed were, for example, concepts and theory of constitutional acts, Tambon council acts, Municipality acts, and other laws concerned

The study found that the proper legal process in promoting Sub-District (Tambon) administrative organization to municipality was suggested as followings: According to, Municipality acts - Section 6, there should identify benchmarks and criteria of promoting a

community to a municipality as well as specify rules, regulations, and authorities of whom responsible for. More importantly, adjustment is needed in order to develop effectively local administrative organizations such as Tambon council to municipality. For example, framework and time allocation of the process should be clearly notified; criteria of community's size and income should be scaled down; Sub-District (Tambon) administrative council should be appointed to work as municipality council in the first term; and sheriff should be authorized for monitoring of the administrative organizations.

Keywords: Tambon Administrative Organization to Municipality

